Zbirka odločb sodne prakse

SKLEPNI PREDLOGI GENERALNEGA PRAVOBRANILCA
NILSA WAHLA,
predstavljeni 25. julija 2018 [1]

Združeni zadevi C-174/17 P in C-222/17 P

Evropska unija, ki jo zastopa Sodišče Evropske unije
proti
Plásticos Españoles, SA (ASPLA)
Armando Álvarez, SA (C-174/17 P)
ter
Plásticos Españoles, SA (ASPLA)
Armando Álvarez, SA
proti

Evropski uniji, ki jo zastopa Sodišče Evropske unije (C-222/17 P)

„Pritožba – Dopustnost – Nepogodbena odgovornost – Razumno trajanje postopka – Sodišče Evropske unije – Upoštevanje razumnega roka sojenja – Premoženjska škoda – Stroški bančne garancije – Obresti – Vzročna zveza“

1. Katere vrste škode mora Evropska unija v skladu s členom 340 PDEU povrniti posameznikom, katerih pravico do razumnega roka sojenja je kršilo Sodišče Evropske unije? Natančneje, v kakšnih okoliščinah je treba priznati odškodnino za škodo, ki je domnevno nastala zaradi čezmernega odlašanja?

2. To so v bistvu ključna vprašanja, postavljena v pritožbah, ki so jih vložile Evropska unija, ki jo zastopa Sodišče Evropske unije,[2] ter družbi Plásticos Españoles, SA (v nadaljevanju: ASPLA) in Armando Álvarez, SA zoper sodbo Splošnega sodišča z dne 17. februarja 2017, ASPLA in Armando Álvarez/Evropska unija (T-40/15) (v nadaljevanju: izpodbijana sodba),[3] v kateri je zadnjenavedeno družbama ASPLA in Armando Álvarez priznalo določene zneske odškodnine za premoženjsko škodo, ki sta jima nastali zaradi kršitve razumnega roka sojenja v zadevi, v kateri sta bili izdani sodbi z dne 16. novembra 2011, ASPLA/Komisija, (T-76/06),[4] in Álvarez/Komisija, (T-78/06)[5].

3. Precej podobna vprašanja so bila postavljena tudi v štirih drugih pritožbah – dveh, ki ju je vložila Evropska unija, in dveh, ki sta ju vložili drugi družbi – zoper sodbi Splošnega sodišča, v katerih je navedeno sodišče prisodilo odškodnino za premoženjsko in nepremoženjsko škodo, ki je nastala tema družbama zaradi kršitve razumnega roka sojenja. Danes bom predstavil sklepne predloge tudi v teh navedenih postopkih.[6] Te sklepne predloge je tako treba brati skupaj s sklepnimi predlogi v zadevnih drugih postopkih.

1 Jezik izvirnika: angleščina.

2 V nadaljevanju zaradi preglednosti omenjena kot „Evropska unija“.

3 EU:T:2017:105.

4 Neobjavljena, EU:T:2011:672.

5 Neobjavljena, EU:T:2011:673.

6 Združeni zadevi Evropska unija/Gascogne Sack Deutschland in Gascogne, ter Gascogne Sack Deutschland in Gascogne/Evropska unija, C-138/17 P in C-146/17 P, in zadeva Evropska unija/Kendrion, C-150/17 P.

I. Dejansko stanje

4. Družbi ASPLA, na eni strani, in Armando Álvarez, na drugi strani, sta 24. februarja 2006 v skladu s členom (ki je zdaj člen) 263 PDEU vložili tožbi zoper Odločbo Komisije C(2005) 4634 z dne 30. novembra 2005 v zvezi s postopkom na podlagi člena [101 PDEU] (zadeva COMP/F/38.354 – industrijske vreče) (v nadaljevanju: Odločba C(2005) 4634).[7]

5. S sodbama z dne 16. novembra 2011 je Splošno sodišče zavrnilo obe tožbi.[8] Družbi ASPLA in Armando Álvarez sta vložila pritožbi zoper sodbi Splošnega sodišča. Sodišče je s sodbama z dne 22. maja 2014[9] pritožbi zavrnilo.

II. Postopek pred Splošnim sodiščem in izpodbijana sodba

6. Družbi ASPLA in Armando Álvarez sta 27. januarja 2015 v skladu s členom 268 PDEU vložili tožbo zoper Evropsko unijo zaradi škode, ki naj bi jo tožeči stranki domnevno utrpeli zaradi trajanja postopkov pred Splošnim sodiščem, v katerih sta bili izdani sodbi z dne 16. novembra 2011 v zadevah T-76/06 in T-78/06. Družbi ASPLA in Armando Álvarez sta Splošnemu sodišču v bistvu predlagali, da Evropski uniji naloži, da jima plača odškodnino v višini 3.495.038,66 EUR skupaj s kompenzacijskimi in zamudnimi obrestmi po obrestni meri, ki jo Evropska centralna banka (ECB) uporablja za operacije glavnega refinanciranja, povečani za dve odstotni točki, od dneva vložitve tožbe.

7. Splošno sodišče je z izpodbijano sodbo Evropski uniji naložilo, naj družbi ASPLA plača odškodnino v višini 44.951,24 EUR, družbi Armando Álvarez pa v višini 111.042,48 EUR za povrnitev premoženjske škode, ki jo je vsaka od teh družb utrpela zaradi kršitve razumnega roka sojenja v zadevah, v katerih sta bili izdani sodbi z dne 16. novembra 2011, ASPLA/Komisija (T-76/06) in Armando Álvarez/Komisija (T-78/06). Vsaka od teh odškodnin se je povečala za kompenzacijske obresti od 27. januarja 2015 do razglasitve sodbe po letni stopnji inflacije, ki jo je Eurostat za zadevno obdobje ugotovil v državi članici, v kateri imata ti družbi sedež. Splošno sodišče je prav tako odredilo, da se obe odškodnini povečata za zamudne obresti od razglasitve sodbe do celotnega plačila po obrestni meri, ki jo ECB določi za svoje operacije glavnega refinanciranja, povečani za dve odstotni točki. Splošno sodišče je tožbo v preostalem zavrnilo.

8. V zvezi s stroški je Splošno sodišče odredilo: (i) da družbi ASPLA in Armando Álvarez na eni ter Evropska unija na drugi strani nosijo svoje stroške in (ii) da Evropska komisija nosi svoje stroške.

III. Postopek pred Sodiščem in predlogi strank

9. Evropska unija s pritožbo, vloženo 5. aprila 2017 v zadevi C-174/17 P, Sodišču predlaga, naj:

– razveljavi točko 1 izpodbijane sodbe,

– zavrne predlog družb ASPLA in Armando Álvarez na prvi stopnji za dodelitev zneska 3.495.038,66 EUR iz naslova škode, ki naj bi jima nastala zaradi kršitve razumnega roka sojenja, kot neutemeljen,

– družbama ASPLA in Armando Álvarez naloži plačilo stroškov.

7 Zadevi, omenjeni v opombi 6 zgoraj, se tudi nanašajo na postopke, ki so jih začela druga podjetja, ki so bila naslovniki Odločbe C(2005) 4634.

8 Sodbi z dne 16. novembra 2011, ASPLA/Komisija (T-76/06, neobjavljena, EU:T:2011:672), in Álvarez/Komisija (T-78/06, neobjavljena, EU:T:2011:673).

9 Sodbi z dne 22. maja 2014, ASPLA/Komisija (C-35/12 P, EU:C:2014:348), in Armando Álvarez/Komisija (C-36/12 P, EU:C:2014:349).

10. ASPLA in Armando Álvarez Sodišču predlagata, naj:

– zavrne pritožbo,

– Evropski uniji naloži plačilo stroškov.

11. Družbi ASPLA in Armando Álvarez s pritožbo, vloženo 27. aprila 2017 v zadevi C-222/17 P, Sodišču predlagata, naj:

– izpodbijano sodbo razveljavi,

– Evropski uniji odredi, naj pritožnicama plača znesek 3.495.038,66 EUR iz naslova odškodnine kot posledice tega, da je Splošno sodišče Evropske unije kršilo člen 47, drugi odstavek, Listine Evropske unije o temeljnih pravicah, skupaj z ustreznimi kompenzacijskimi in zamudnimi obrestmi.

– Evropski uniji naloži plačilo stroškov.

12. Evropska unija Sodišču predlaga, naj:

– zavrne pritožbo,

– Družbama ASPLA in Armando Álvarez naloži plačilo stroškov.

13. V postopku v zadevi C-174/17 P je bil dovoljen predlog Evropske komisije za intervencijo v podporo predlogom Evropske unije.

14. S sklepom predsednika prvega senata z dne 17. aprila 2018 sta bili zadevi C-174/17 P in C-222/17 P združeni za namene sklepnih predlogov in sodbe.

IV. Presoja pritožbenih razlogov

A. Uvodne pripombe

15. Evropska unija v pritožbi v zadevi C-174/17 P navaja dva razloga, v katerih zatrjuje, da je Splošno sodišče napačno uporabilo pravo glede razlage zadevnih pojmov „vzročna zveza“ in „škoda“. Evropska komisija v bistvu soglaša z Evropsko unijo.

16. Družbi ASPLA in Armando Álvarez trdita, da sta pritožbena razloga neutemeljena.

17. Družbi ASPLA in Armando Álvarez v svoji pritožbi v zadevi C-222/17 P navajata pet razlogov. S prvim pritožbenim razlogom očitata napačno uporabo prava in pomanjkanje obrazložitve pri presoji Splošnega sodišča v zvezi s tem, koliko je znašalo razumno obdobje, ki je preteklo med pisnim in ustnim delom postopka. Z drugim pritožbenim razlogom očitata napačno uporabo prava pri presoji nastale premoženjske škode. Tretji pritožbeni razlog, na katerega se sklicujeta družbi ASPLA in Armando Álvarez, se nanaša na napačno uporabo prava, ki jo je zagrešilo Splošno sodišče pri uporabi načela *non ultra petita* v zvezi s presojo nastale premoženjske škode. S četrtim pritožbenim razlogom družbi trdita, da je Splošno sodišče kršilo njuno pravico do obrambe s tem, ko je uporabilo drugačno metodo izračuna premoženjske škode, kot sta jo navedli družbi. Nazadnje, peti pritožbeni razlog se nanaša na domnevno protislovje v izpodbijani sodbi v zvezi z obdobjem, za katerega je treba povrniti premoženjsko škodo, nastalo družbama ASPLA in Armando Álvarez.

18. Evropska unija trdi, da bi bilo treba pritožbene razloge, ki sta jih navedli družbi ASPLA in Armando Álvarez, zavrniti.

19. V teh sklepnih predlogih bom najprej preučil pritožbene razloge, ki se nanašajo na premoženjsko škodo. Nato ne bo treba preučiti pritožbenih razlogov, ki se nanašajo na presojo Splošnega sodišča v zvezi z obdobjem med pisnim in ustnim delom postopka, ki bi ga bilo treba v obravnavanih zadevah šteti za razumnega.

B. Premoženjska škoda

20. Dva pritožbena razloga, ki ju navaja Evropska unija v zadevi C-174/17 P, pa tudi drugi, tretji, četrti in peti pritožbeni razlog, ki ga navajata družbi ASPLA in Armando Álvarez v zadevi C-222/17 P, se nanašajo na ugotovitve Splošnega sodišča glede premoženjske škode, ki je domnevno nastala družbama ASPLA in Armando Álvarez. Natančneje, obe stranki zatrjujeta, da je Splošno sodišče napačno uporabilo pravo pri preučevanju zahtevkov družb ASPLA in Armando Álvarez v zvezi s škodo iz naslova stroškov, povezanih z bančno garancijo, ki sta jo ti dve družbi zagotovili Komisiji, da jima ne bi bilo treba takoj plačati globe, ki jima je bila naložena z Odločbo C(2005) 4634. Družbi ASPLA in Armando Álvarez prav tako zatrjujeta, da je Splošno sodišče napačno uporabilo pravo, ko je zavrnilo njun odškodninski zahtevek za obresti, plačane Komisiji za obdobje, ki ustreza prekoračenemu razumnemu roku sojenja.

21. Menim, da je primerno, da svojo pravno analizo teh vprašanj začnem s preučitvijo zahtevkov v zvezi stroški bančne garancije, ki sta jih plačali družbi ASPLA in Armando Álvarez. V ta namen bom začel s *prvim* pritožbenim razlogom, ki ga navaja Evropska unija. V nadaljevanju bom zgolj zaradi celovitosti obravnaval *drugi* pritožbeni razlog Evropske unije. Po tem ne bo več treba preučiti preostalih pritožbenih razlogov, ki jih navajata družbi ASPLA in Armando Álvarez.

22. Na koncu bom preučil drugi pritožbeni razlog družb ASPLA in Armando Álvarez, ki se nanaša na plačilo obresti na globo za obdobje, ki ustreza prekoračenemu razumnemu roku sojenja.

1. Stroški za bančno garancijo: obstoj vzročne zveze

23. S prvim pritožbenim razlogom Evropska unija ob podpori Evropske komisije Splošnemu sodišču očita napačno razlago in uporabo pojma „vzročna zveza“. Evropska unija v bistvu trdi, da ni neposredne vzročne zveze med tem, da je Splošno sodišče v zadevah T-76/06 in T-78/06 kršilo razumni rok sojenja, ter škodo, nastalo družbama ASPLA in Armando Álvarez zaradi plačila stroškov bančne garancije. Natančneje, Evropska unija poudarja, da je škoda posledica izbire družb ASPLA in Armando Álvarez, da uporabljata bančno garancijo v celotnem postopku, namesto da bi plačali globo, ki jima jo je naložila Komisija. Druži ASPLA in Armando Álvarez glede tega vprašanja zagovarjata izpodbijano sodbo: po njunem mnenju je stroške bančne garancije, plačane v obdobju, ki ustreza prekoračenemu razumnemu roku sojenja, povzročilo nespoštovanje razumnega roka sojenja s strani Splošnega sodišča.

24. V nadaljevanju bom začel s kratko ponazoritvijo razlogovanja, ki ga je upoštevalo Splošno sodišče, nato pa bom pojasnil, zakaj je po mojem mnenju prvi pritožbeni razlog Evropske unije utemeljen.

25. Splošno sodišče je v točkah 84 in 85 izpodbijane sodbe spomnilo na ustaljeno sodno prakso, v skladu s katero mora biti škoda, katere povrnitev se zahteva v okviru tožbe za ugotovitev nepogodbene odgovornosti Unije, dejanska in gotova, kar mora dokazati tožeča stranka. Tožeča stranka mora predložiti tudi dokaz o obstoju vzročne zveze – to je dovolj neposredne povezave – med očitanim ravnanjem in zatrjevano škodo.

26. Splošno sodišče je v točkah od 104 do 107 izpodbijane sodbe ugotovilo, da če trajanje postopka v zadevah T-76/06 in T-78/06 ne bi prekoračilo razumnega roka sojenja, družbama ASPLA in Armando Álvarez ne bi bilo treba plačati stroškov bančne garancije v obdobju, ki ustreza prekoračenemu razumnemu roku sojenja. To je po njegovem mnenju pomenilo, da obstaja vzročna zveza med kršitvijo razumnega roka sojenja in nastankom škode, ki sta jo utrpeli družbi ASPLA in Armando Álvarez zaradi plačala stroškov bančne garancije v obdobju, ki ustreza prekoračenemu razumnemu roku sojenja.

27. Splošno sodišče je v točki 109 izpodbijane sodbe s sklicevanjem na predhodno sodno prakso (v nadaljevanju: sodna praksa Holcim)[10] priznalo, da so načeloma stroški bančne garancije, ki so nastali družbi, kaznovani z odločbo Komisije, posledica odločitve te družbe, da zagotovi bančno garancijo, da ne bi izpolnila obveznosti za plačilo globe v roku, določenem v sporni odločbi. Torej tega stroška običajno ni mogoče šteti za *neposredno* posledico ravnanja institucije.

28. Toda Splošno sodišče je nato v točkah od 110 do 112 izpodbijane sodbe razlikovalo obravnavano zadevo od zadev, ki so podlaga sodne prakse Holcim. Splošno sodišče je zavzelo stališče, da kršitev razumnega roka sojenja v času, ko sta družbi ASPLA in Armando Álvarez vložili tožbi v zadevah T-76/06 in T-78/06 ter ko sta zagotovili bančno garancijo, ni bila predvidljiva ter da bi lahko družbi ASPLA in Armando Álvarez upravičeno pričakovali, da bosta njuni tožbi obravnavani v razumnem roku. Splošno sodišče je prav tako ugotovilo, da je do prekoračitve razumnega roka sojenja v zadevah T-76/06 in T-78/06 prišlo po prvotni odločitvi tožečih strank, da zagotovita bančno garancijo. Iz teh razlogov je menilo, da zveze med prekoračitvijo razumnega roka sojenja v zadevah T-76/06 in T-78/06 ter plačilom stroškov bančne garancije v obdobju prekoračitve ni mogoče šteti za prekinjeno zaradi prvotne odločitve družb ASPLA in Armando Álvarez, da ne bosta takoj plačali globe in da bosta zagotovili bančno garancijo. V točki 113 sodbe je tako ugotovilo, da je bila vzročna zveza dovolj neposredna za namene člena 340 PDEU.

29. Sklepanje Splošnega sodišča je po mojem mnenju napačno. Splošno sodišče v bistvu priznava pristojnost, ki izhaja iz sodne prakse Holcim, vendar pa nato obravnavano zadevo razlikuje od tistih, ki so predmet te sodne prakse. Enako kot Splošno sodišče menim, da je sodna praksa Holcim ustrezna, vendar pa v nasprotju s Splošnim sodiščem menim, da obravnavana zadeva ni bistveno drugačna od zadev, v katerih je bila izdana sodba Holcim: menim, da nobeden od razlogov, ki jih je v zvezi s tem razlikovanjem navedlo Splošno sodišče, bodisi če ju obravnavamo posamično ali skupaj, ni prepričljiv.

30. Preden podrobno pojasnim, zakaj menim tako, bi rad poudaril, da v skladu z ustaljeno sodno prakso člena 340 PDEU ni mogoče razlagati tako, da od Unije zahteva, da povrne vse, tudi oddaljene škodljive posledice ravnanj svojih institucij.[11] V skladu s tem v okviru tožbe zaradi nepogodbene odgovornosti Unije ne zadostuje, da je izpodbijano ravnanje eden od vzrokov za zatrjevano škodo, temveč mora biit to ravnanje *odločilni* vzrok za škodo.[12] Z drugimi besedami, zadostna zveza obstaja le, če je škoda neposredna posledica nezakonitega dejanja odgovorne institucije in ni odvisna od vpliva drugih vzrokov, bodisi pozitivnih bodisi negativnih.[13]

10 Glej sodbo z dne 21. aprila 2005, Holcim (Deutschland)/Komisija T-28/03, EU:T:2005:139, točka 123, in sklep z dne 12. decembra 2007, Atlantic Container Line in drugi/Komisija, T-113/04, neobjavljen, EU:T:2007:377, točka 38. Izpostavil bi, da do zdaj Sodišče ni imelo priložnosti potrditi navedene sodne prakse.

11 V tem smislu glej sodbo z dne 4. oktobra 1979, Dumortier in drugi/Svet, 64/76, 113/76, 167/78, 239/78, 27/79, 28/79 in 45/79, EU:C:1979:223, točka 21. Za novejši primer glej sklep z dne 31. marca 2011, Mauerhofer/Komisija, C-433/10 P, neobjavljen, EU:C:2011:204, točka 127 in navedena sodna praksa.

12 Glej sklep z dne 31. marca 2011, Mauerhofer/Komisija, C-433/10 P, neobjavljen, EU:C:2011:204, točka 127 in navedena sodna praksa.

13 Glej v tem smislu sklepne predloge generalnega pravobranilca A. Trabucchija v zadevi Compagnie continentale France/Svet, 169/73, neobjavljeni, EU:C:1974:32, točka 4.

a) Predvidljivost nezakonitega ravnanja

31. Prvi razlog, ki ga je navedlo Splošno sodišče v zvezi z razlikovanjem obravnavane zadeve od drugih zadev, iz katerih izhaja sodna praksa Holcim, je, da kršitev razumnega roka sojenja v času, ko sta družbi ASPLA in Armando Álvarez vložili tožbi v zadevah T-76/06 in T-78/06 ter ko sta zagotovili bančno garancijo, *ni bila predvidljiva*.

32. Toda ta navedba, prvič, ni točna. Žal je bilo določeno število zadev, v katerih je odločalo Splošno sodišče, tik preden sta bili vloženi tožbi v zadevah T-76/06 in T-78/06, precej dolgotrajnih.[14] To še zlasti velja za zadeve v zvezi z uporabo pravil EU o konkurenci, in še zlasti s karteli,[15] ki so izjemno zapletene in zamudne ter lahko zahtevajo vzporedno ali usklajeno obravnavo več zadev hkrati.

33. Drži, družbi ASPLA in Armando Álvarez bi lahko tako kot vsaka druga tožeča stranka pričakovali, da bo v njunih zadevah odločeno v razumnem roku. Toda ob upoštevanju prakse Splošnega sodišča in števila sodnih spisov v času dejanskega stanja je bilo precej nezanesljivo in težko izračunati predvideno trajanje postopkov za oceno potencialnih celotnih stroškov bančne garancije.

34. Drugič in pomembneje, ne glede na to, ali je bilo čezmerno odlašanje v zadevah T-76/06 in T-78/06 predvidljivo, je Splošno sodišče napačno uporabilo pojem „predvidljivost“ za vzpostavitev zadostne vzročne zveze za obstoj odgovornosti Evropske unije.

35. Ključno vprašanje v obravnavani zadevi ni, ali je žrtev zatrjevane škode lahko predvidela nezakonito ravnanje, ki je povzročilo nastanek zatrjevane škode. Ključno za določitev nepogodbene odgovornosti Evropske unije v obravnavani zadevi je zlasti vprašanje, ali domnevna škoda pomeni *neposredno* posledico nezakonitega ravnanja institucije.

36. To je tisto, česar Splošno sodišče ni podrobno preučilo. Zdi se mi, da bi bila lahko v okviru preučitve domnevna nepredvidljivost čezmernega odlašanja upoštevna le v dveh okoliščinah. Toda v obravnavanem primeru se ne pojavljata niti prva niti druga od teh okoliščin.

37. Po eni strani bi bil lahko ta element upošteven, če družbi ASPLA in Armando Álvarez pozneje ne bi mogli spremeniti svoje prvotne odločitve, da odložita plačilo in predložita bančno garancijo. Toda, kot bo prikazano v točkah od 49 do 52 spodaj, to ni tako: družbi ASPLA in Armando Álvarez bi lahko kadar koli med trajanjem sodnega postopka poravnali globo in umaknili bančno garancijo. Čeprav je bilo najprej nepredvidljivo, bi lahko tako družbi ASPLA in Armando Álvarez prilagodili svoje ravnanje ob upoštevanju tega novega dogodka.

38. Po drugi strani bi bila lahko morebitna nepredvidljivost čezmernega odlašanja upoštevna tudi, če bi Evropska unija pred Splošnim sodiščem trdila, da družbi ASPLA in Armando Álvarez nista izkazali razumne skrbnosti, da bi se izognili škodi, ki bi lahko izhajala iz njune odločitve, da bosta odložili plačilo globe do konca sodnega postopka, ali omejili njen obseg.

14 Glej na primer sodbe z dne 13. januarja 2004, Thermenhotel Stoiser Franz in drugi/Komisija, T-158/99, EU:T:2004:2; z dne 11. maja 2005, Saxonia Edelmetalle/Komisija, T-111/01 in T-133/01, EU:T:2005:166; z dne 19. oktobra 2005, Freistaat Thüringen/Komisija, T-318/00, EU:T:2005:363, in z dne 14. decembra 2005, Laboratoire du Bain/Svet in Komisija, T-151/00, neobjavljena, EU:T:2005:450.

15 Glej med drugim sodbe z dne 11. decembra 2003, Marlines/Komisija, T-56/99, EU:T:2003:333; z dne 8. julija 2004, Mannesmannröhren-Werke/Komisija, T-44/00, EU:T:2004:218; z dne 14. december 2005, Honeywell/Komisija, T-209/01, EU:T:2005:455, in z dne 15. marca 2006, BASF/Komisija, T-15/02, EU:T:2006:74.

39. V zvezi s tem ne gre pozabiti, da je treba v skladu z ustaljeno sodno prakso v okviru tožbe zaradi nepogodbene odgovornosti preveriti, ali je oškodovana oseba zaradi tveganja, da bo morala sama nadomestiti škodo, kot preudaren posameznik dokazala razumno skrbnost, da bi se izognila škodi ali omejila njen obseg. Vzročna zveza je lahko prekinjena zaradi malomarnega ravnanja oškodovane osebe, če to ravnanje lahko pomeni odločilen vzrok za škodo.[16]

40. Vendar pa se Splošno sodišče v izpodbijani sodbi na ta element ni sklicevalo iz tega razloga. Splošno sodišče merila predvidljivosti ni uporabilo za preučitev vprašanja, ali je bila zaradi malomarnega ravnanja družb ASPLA in Armando Álvarez prekinjena vzročna zveza med domnevno škodo in izpodbijanim ravnanjem institucije EU; namesto tega je v prvem koraku uporabilo, da bi vzpostavilo tako zvezo.

41. Vendar morebitna nepredvidljivost ravnanja, iz katere izhaja domnevna škoda, ne pove ničesar o *odločilnem dejavniku* domnevne škode. Celo ob predpostavki, da čezmerno odlašanje ni bilo predvidljivo, to dejstvo ni niti potrebno niti ne zadostuje za obstoj odgovornosti Evropske unije.

42. Ob upoštevanju zgoraj navedenega menim, da je Splošno sodišče v izpodbijani sodbi napačno razlagalo in uporabilo pojem „predvidljivost“ za namene člena 340 PDEU, da bi vzpostavilo vzročno zvezo med domnevno škodo in izpodbijanim ravnanjem.

b) Pomanjkanje izbire družb ASPLA in Armando Álvarez

43. Drugi razlog, ki ga je navedlo Splošno sodišče v zvezi z razlikovanjem zadeve T-40/15 od tistih, iz katerih izhaja sodna praksa Holcim, je, je bil razumni rok sojenja v zadevah T-76/06 in T-78/06 prekoračen *po* odločitvi družb ASPLA in Armando Álvarez, da bosta predložili bančno garancijo.

44. Po mojem mnenju tudi ta element ni upošteven.

45. Na začetku ne smemo pozabiti, da je odločba Komisije, kot je Odločba C(2005) 4634, pravno zavezujoča in se šteje za veljavno, dokler sodišči EU ne razglasijo njene ničnosti. Če bi podjetje, ki ga je Komisija kaznovala z naloženo globo, menilo, da je odločba Komisije nezakonita in da bi njena takojšnja izvršitev utegnila izzvati nepopravljivo škodo, lahko tako podjetje v skladu s členoma 278 in 279 PDEU pri sodiščih EU vloži predlog za izdajo začasne odredbe in hkrati izpodbija veljavnost odločbe.

46. Če tak predlog ni vložen ali sodišči EU tak predlog zavrneta, je treba praviloma plačati globo v roku, določenem v odločbi. Kljub temu pa je s proračunskimi pravili EU[17] Komisiji omogočeno, da sprejme odlog plačila globe, če se dolžnik zaveže, da bo poravnal zamudne obresti in predloži finančno garancijo, ki krije neporavnan dolg za glavnico in tudi za obresti.

16 Glej na primer sodbo z dne 18. marca 2010, Trubowest Handel in Makarov/Svet in Komisija, C-419/08 P, EU:C:2010:147, točka 61. To načelo je v skladu z ustaljeno sodno prakso Sodišča splošno načelo pravnih sistemov v državah članicah: glej v tem smislu sodbo z dne 5. marca 1996, Brasserie du pêcheur in Factortame, C-46/93 in C-48/93, EU:C:1996:79, točka 85 in navedena sodna praksa.

17 Člen 85 Uredbe Komisije (ES, Euratom) št. 2342/2002 z dne 23. decembra 2002 o določitvi podrobnih pravil za izvajanje Uredbe Sveta (ES, Euratom) št. 1605/2002 o finančni uredbi, ki se uporablja za splošni proračun Evropskih skupnosti (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 1, zvezek 4, str. 145). To uredbo, ki je veljala v času dejanskega stanja, je zdaj nadomestila Delegirana uredbe Komisije (EU) št. 1268/2012 z dne 29. oktobra 2012 o pravilih uporabe Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012 Evropskega parlamenta in Sveta o finančnih pravilih, ki se uporabljajo za splošni proračun Unije (UL 2012, L 362, str. 1).

47. S tem imajo podjetja, ki nameravajo izpodbijati globo pred sodiščema EU, možnost izbire, da globo bodisi poravnajo takoj (pravilo) bodisi zahtevajo možnost predložitve bančne garancije (izjema). Nasprotno od tega, kar sta zatrjevali družbi ASPLA in Armando Álvarez, je možnost, ki jima je bila ponujena na podlagi člena 85 Uredbe št. 2342/2002, pomenila izjemo. Pravilo, določeno v členih 278 in 279 PDEU, se glasi, da začne odločba Komisije, kakršna je Odločba C(2005) 4634, veljati takoj, ko je vročena njenim naslovnikom, in velja, čeprav se jo izpodbija pred sodiščema EU (razen če ti sodišči odložita njeno uporabo).

48. Izbira podjetja mora biti za Unijo *finančno nevtralna*: odložitev plačila ne sme povzročiti izgube za proračun Unije. Računovodja, ki v sodelovanju z odgovornim odredbodajalcem odloči o zahtevku podjetja za odložitev plačila, ni pristojen za spreminjanje vrednosti globe, o kateri je Komisija odločila kot institucija (tj. kolegij komisarjev). Hkrati odločitev podjetja, da kljub nameravanemu izpodbijanju odločbe Komisije pred sodiščema EU takoj poravna globo, ne sme povzročiti neupravičene obogatitve Evropske unije. Zato po eni strani, če sodišči EU potrdita odločbo Komisije, globa, katere plačilo je bilo odloženo, skupaj z obrestmi zapade v plačilo. Po drugi strani pa iz razglasitve ničnosti izpodbijane odločbe Komisije izhaja obveznost Unije, da povrne plačane zneske, povečane za veljavno obrestno mero.[18]

49. Odločitev podjetja za odložitev plačila globe očitno podjetju omogoča, da še naprej razpolaga z ustreznimi zneski, medtem ko sodni postopek teče. Vendar pa pomeni tudi nekaj dodatnih stroškov (povezanih s predložitvijo bančne garancije), ki jih mora podjetje sprejeti, tudi če na koncu doseže razglasitev ničnosti izpodbijane odločbe. Zato je posamezno podjetje, ki mu je Komisija naložila globo, tisto, ki mora presoditi, ali je finančno v njegovem interesu, da poravna globo v predpisanem roku ali da vloži zahtevek za odložitev plačila in zagotovi bančno garancijo.

50. Pomembno pa je, da v nasprotju s tem, kar pravi Splošno sodišče, to ni enkratna izbira. Vsako podjetje, ki se je odločilo predložiti bančno garancijo, sme vselej spremeniti svojo prvotno odločitev in globo poravnati.[19] S tem se izogne kopičenju dodatnih obresti na glavnico, predhodno predloženo bančno garancijo pa lahko umakne.

51. Po pravu Unije podjetju nič ne preprečuje, da prekine bančno garancijo in globo poravna, če podjetje presodi, da bi bilo tako ravnanje ugodnejše. Tako je mogoče domnevati, da podjetje, če med trajanjem postopka nikoli ne spremeni svoje prvotne odločitve, meni, da je nadaljnja uporaba bančne garancije še vedno v njegovem najboljšem interesu. Dejansko se lahko – kakor izpostavlja Komisija – odločitev o tem, ali je prvotna odločitev pozneje še vedno ugodna, postopoma precej spreminja (stroški posojila, provizije, ki jih banka zaračuna za garancijo, donos dolgovanega zneska, če bi bil naložen v druga podjetja itd.). Z ekonomskega vidika je zato razumno domnevati, da lahko podjetje redno spreminja svojo prvotno odločitev.

52. Kakor je pravilno zatrjevala Evropska unija, zato izbira, da bo predložena bančna garancija namesto plačila globe, ki jo je naložila Komisija, ni bila sprejeta le na začetku postopka: pri tej izbiri sta družbi ASPLA in Armando Álvarez po prosti presoji in zavestno *vztrajali* med trajanjem celotnega sodnega postopka v zadevah T-76/06 in T-78/06, tudi takrat, ko je ta postopek postal dolgotrajen.

53. V zvezi s tem ugotavljam, da je drugi razlog Splošnega sodišča za razlikovanje obravnavane zadeve od drugih zadev, iz katerih izhaja sodna praksa Holcim, utemeljen na napačni predpostavki, in sicer, da je bila edina pomembna odločitev v obravnavani zadevi prvotna odločitev družb ASPLA in Armando Álvarez, da odložita plačilo in zagotovita bančno garancijo pred začetkom postopka.

18 Glej v tem smislu sodbo z dne 12. februarja 2015, Komisija/IPK International (C-336/13 P, EU:C:2015:83). Glede vrste in zneska obresti, ki jih mora Komisija plačati družbi, ki je plačala globo, da bi izvršila odločbo, sprejeto na podlagi člena 101 PDEU, ki sta jo sodišči EU pozneje razglasili za nično, glej zadevo Printeos/Komisija (T-201/17), ki je še v obravnavi.

19 Glej na primer sodbo z dne 12. maja 2016, Trioplast Industrier/Komisija, T-669/14, neobjavljena, EU:T:2016:285, točka 103.

54. Da je ta predpostavka napačna, je posredno potrjeno tudi z izpodbijano sodbo.

c) Protislovje v izpodbijani sodbi

55. Splošno sodišče je v točki 119 izpodbijane sodbe ugotovilo, da v zvezi s stroški bančne garancije, nastalimi *po* razglasitvi sodb v zadevah T-76/06 in T-78/06, ni bilo zadostne neposredne vzročne zveze. Splošno sodišče je plačilo takih stroškov štelo za posledico osebne in samostojne odločitve družb ASPLA in Armando Álvarez, sprejete po razglasitvi te sodbe, da ne bosta plačali globe, da ne bosta predlagali odloga izvršitve Odločbe C(2005) 4634 in da bosta vložili pritožbo zoper prej navedeno sodbo. Zato mi ni jasno, zakaj je bila po mnenju Splošnega sodišča odločitev, da se ohrani bančna garancija, odločilna za izključitev odgovornosti Evropske unije *po* razglasitvi sodbe, ne pa tudi *prej*.

56. Kakor je zatrjevala Evropska unija, se zdi, da ni pomembne razlike med temi obdobji, ki utegnejo biti upoštevna v skladu s členom 340 PDEU. Tudi med postopkom na prvi stopnji sta se družbi ASPLA in Armando Álvarez zavestno odločili, da ne bosta predlagali odloga izvršitve sporne odločbe ter da bosta še naprej uporabljali bančno garancijo do konca tega postopka. Točka 119 izpodbijane sodbe tako potrjuje, da so elementi v točkah od 110 do 112 iste sodbe, ki jih je Splošno sodišče štelo za upoštevne pri razlikovanju obravnavane zadeve od tistih, ki so podlaga sodne prakse Holcim, neupoštevni.

d) Vmesni predlog

57. Kot vmesni sklep navajam, da je nesporno, da je dejstvo, da sta morali družbi ASPLA in Armando Álvarez nositi stroške, povezane z bančno garancijo, ki sta jo zagotovili Komisiji za obdobje, ki ustreza prekoračenemu razumnemu roku sojenja, *posledica*, med drugim, nezmožnosti Splošnega sodišča, da razsodi v razumnem roku.

58. Toda to ni bil *odločilen* vzrok zatrjevane škode. Odločilen dejavnik je bila odločitev družb ASPLA in Armando Álvarez, da sta še naprej uživali ugodnost izjeme, ki sta jo zahtevali za svojo obveznost plačila globe, ki je zapadla v plačilo, ob popolnem zavedanju stroškov in tveganj, ki jih je povzročila njuna odločitev. V skladu s tem se v obravnavani zadevi uporabljajo načela, ki izhajajo iz sodne prakse *Holcim*.

59. Iz vseh navedenih razlogov menim, da je Splošno sodišče napačno razlagalo in uporabljalo pojem „vzročna zveza“ za namene člena 340 PDEU. Menim, da ni zadostne neposredne vzročne zveze med kršitvijo razumnega roka sojenja Splošnega sodišča v zadevah T-76/06 in T-78/06 ter zatrjevano škodo družb ASPLA in Armando Álvarez zaradi plačila stroškov bančne garancije v obdobju, ki ustreza prekoračenemu razumnemu roku sojenja.

60. Ob upoštevanju tega je treba izpodbijano sodbo razglasiti za nično v delu, v katerem je Evropski uniji naloženo, naj družbi ASPLA plača odškodnino v višini 44.951,24 EUR in družbi Armando Álvarez odškodnino v višini 111.042,48 EUR za povrnitev premoženjske škode, ki sta jo ti družbi utrpeli zaradi kršitve razumnega roka sojenja v zadevah, v katerih sta bili izdani sodbi z dne 16. novembra 2011 v zadevah T-76/06 in T-78/06.

61. To pomeni, da če se Sodišče na tej točki strinja z mano, ne bi bilo treba preučiti *drugega* pritožbenega razloga, ki ga je navedla Evropska unija, ter *tretjega*, *četrtega* in *petega* pritožbenega razloga, ki sta ga navedli družbi ASPLA in Armando Álvarez. Kljub temu zaradi pomena za primere v prihodnosti, v katerih bo obravnavano to vprašanje, menim, da bi bilo morda koristno le zaradi celovitosti obravnavati *drugi* pritožbeni razlog, ki ga je navedla Evropska unija. Analiza bo zagotovila tudi elemente, koristne za presojo *drugega* pritožbenega razloga družb ASPLA in Armando Álvarez.

2. Stroški bančne garancije: pojem „škoda“

62. Evropska unija ob podpori Komisije z drugim pritožbenim razlogom, ki se nanaša na točke od 104 do 120 izpodbijane sodbe, zatrjuje, da je Splošno sodišče napačno razlagalo pojem „škoda“. Po njenem mnenju bi moralo prvostopenjsko sodišče preučiti, ali so bili v obdobju, ki ustreza prekoračenemu razumnemu roku sojenja, stroški bančne garancije, ki sta jih plačali družbi ASPLA in Armando Álvarez, višji od koristi, pridobljene s posedovanjem zneska, ki je enak znesku globe. Družbi ASPLA in Armando Álvarez predlagata Sodišču, naj ta pritožbeni razlog zavrne kot neutemeljen. Po njunem mnenju ni povezave med koristmi, ki sta jih pridobili družbi ASPLA in Armando Álvarez, ter izgubami, ki sta jih utrpeli v obdobju, ki ustreza prekoračenemu razumnemu roku sojenja.

63. Zdi se mi, da je tudi ta pritožbeni razlog utemeljen. Dejansko je Splošno sodišče napačno uporabilo pravo, ko je v točkah 104 in 105 izpodbijane sodbe brez posebne obrazložitve ali nadaljnje preučitve enačilo *stroške* bančne garancije v obdobju, ki ustreza prekoračenemu razumnemu roku sojenja, s *škodo*, ki jo je treba povrniti v skladu s členom 340 PDEU.

64. Ta dva pojma morata biti ločena.

65. Dejanje ali opustitev dejanja institucije EU lahko pomeni različne posledice za finančni položaj podjetij, kot sta družbi ASPLA in Armando Álvarez. Povzroči lahko nastanek nekaterih stroškov tem podjetjem, hkrati pa jim lahko prinese določen dobiček. V smislu člena 340 PDEU gre za „škodo“ le, če je neto razlika med stroški in dobičkom negativna.[20] Z drugimi besedami, obstajati mora *skupna izguba*, ki izhaja iz izpodbijanega ravnanja. Sicer bi bili priča protislovni situaciji, v kateri bi bilo podjetje kljub finančnim koristim zaradi ravnanja institucije EU prav tako upravičeno zahtevati dodatne zneske od Unije.

66. Kakor je razloženo v točkah 49 in 51 zgoraj, odločitev podjetja, da bo odložilo plačilo in zagotovilo bančno garancijo, po eni strani povzroča nastanek določenih stroškov, po drugi strani pa temu podjetju tudi v določenem obdobju omogoča uporabo zneska, ki lahko ustvari dobiček. Ti različni učinki niso nepovezani, temveč neločljivo povezani: so le dve plati iste medalje.

67. Ekonomsko gledano v bistvu odločitev za odložitev plačila globe pomeni obliko financiranja zadevnega podjetja: dokler ni sodni postopek končan, si podjetje od Unije praktično izposodi denar, ki ga dolguje sami Uniji. Celotni stroški financiranja so, če poenostavim, znesek bančne garancije skupaj z obrestmi na glavnico v primeru, če bi podjetje v sodnem postopku izgubilo. Toda izpodbijana sodba se osredotoča le na stroške, ki jih nosita družbi ASPLA in Armando Álvarez, ter ne pove ničesar o morebitnem dobičku teh dveh družb zaradi odloženega plačila.

68. Menim, da je to napaka, ki jo je storilo Splošno sodišče. Kakor je omenjeno v točki 51 zgoraj, se domneva, da podjetje vselej ravna tako, kakor se mu zdi racionalno z ekonomskega in finančnega vidika. Zato je morda razumno domnevati, da se je v celotnem trajanju sodnega postopka v zadevah T-76/06 in T-78/06 družbama ASPLA in Armando Álvarez zdelo koristneje, da sta si še naprej od Unije izposojali znesek, ki ustreza dolgovani globi, kot pa da bi uporabili lastna denarna sredstva ali si ta znesek izposodili od kreditnih institucij.

69. Če je tako, ni mogoče izključiti, da čezmerno odlašanje v razsojanju v zadevah T-76/06 in T-78/06 družbama ASPLA in Armando Álvarez ne le ni povzročilo izgube, temveč jima je celo prineslo finančno korist. Toda tega na podlagi izpodbijane sodbe ni mogoče ugotoviti, saj je Splošno sodišče brez kakršne koli nadaljnje preučitve menilo, da so stroški bančne garancije v obdobju, ki ustreza prekoračenemu razumnemu roku sojenja, ustrezali škodi, ki je družbama ASPLA in Armando Álvarez nastala v tem času.

20 Glej v tem smislu sodbi z dne 19. maja 1992, Mulder in drugi/Svet in Komisija, C-104/89 in C-37/90, EU:C:1992:217, točka 26 in naslednje.

70. Nazadnje, dodal bi, da se zdi tudi glede tega vprašanja izpodbijana sodba protislovna. Splošno sodišče je namreč, kar zadeva drugo obliko zatrjevane škode (plačilo obresti na znesek globe), razsodilo, da družbi ASPLA in Armando Álvarez nista predložili dokazov, s katerimi bi bilo mogoče dokazati, da je bil v obdobju, ki ustreza prekoračenemu razumnemu roku sojenja, „znesek zamudnih obresti, ki jih je družba Armando Álvarez pozneje plačala Komisiji, višji od ugodnosti, ki jih je ta družba lahko imela zaradi razpolaganja z zneskom, enakim znesku globe, povečanemu za zamudne obresti“. [21]

71. Težko je razumeti, čemu Splošno sodišče ni uporabilo podobnega standarda v zvezi z zatrjevano škodo iz naslova plačila stroškov bančne garancije, povezane z istim obdobjem.

72. Skratka, tudi *drugi* pritožbeni razlog, ki ga navaja Evropska unija, je utemeljen.

3. Obresti

73. Družbi ASPLA in Armando Álvarez z drugim pritožbenim razlogom, ki se nanaša na točke od 97 do 103 izpodbijane sodbe, trdita, da je Splošno sodišče napačno uporabilo pravo pri zavrnitvi njunih odškodninskih zahtevkov za povračilo škode iz naslova obresti na znesek globe, ki jima je bila naložena, v obdobju, ki ustreza prekoračenemu razumnemu roku sojenja.

74. Splošno sodišče je v sodbi menilo, da družbi ASPLA in Armando Álvarez nista predložili dokazov, s katerimi bi bilo mogoče dokazati, da je bil v obdobju, ki ustreza prekoračenemu razumnemu roku sojenja, znesek zamudnih obresti, ki so bile pozneje plačane Komisiji, višji od ugodnosti, ki sta jo lahko imeli zaradi razpolaganja z zneskom, enakim znesku globe, povečanim za zamudne obresti.

75. Menim, da je Splošno sodišče iz razlogov, ponazorjenih v točkah od 23 do 72 zgoraj, pravilno zavrnilo zahtevek družb ASPLA in Armando Álvarez. Ker sta sodišči EU tožbi družb ASPLA in Armando Álvarez na koncu zavrnili, so zamudne obresti, ki jih je treba plačati Komisiji na znesek globe, očitno strošek, ki sta ga ti družbi morali nositi v obdobju, ko je bil sodni postopek še v teku. Toda to samodejno ne pomeni, da tak strošek predstavlja škodo v smislu člena 340 PDEU.

76. Še bolj bistveno je, da v obravnavni zadevi ni dovolj neposredne vzročne zveze za namene člena 340 PDEU med predolgim trajanjem postopka in izgubo zaradi plačila obresti v obdobju, ki ustreza prekoračenemu razumnemu roku sojenja. Kakor pojasnjeno v točki 52 zgoraj, je tveganje, da bosta morali družbi ASPLA in Armando Álvarez nositi te stroške, izviralo iz njune odločitve, da bosta odložili plačilo globe do konca sodnega postopka. Družbi ASPLA in Armando Álvarez sta se za to odločili po svobodni presoji in ob popolnem zavedanju finančnih posledic, ki izhajajo te odločitve.

77. Skladno s tem bi bilo treba drugi pritožbeni razlog družb ASPLA in Armando Álvarez zavrniti.

C. Razumni rok sojenja

78. Družbi ASPLA in Armando Álvarez s prvim pritožbenim razlogom, ki se nanaša na točke od 57 do 83 izpodbijane sodbe, očitata napačno uporabo prava in pomanjkanje obrazložitve pri presoji Splošnega sodišča v zvezi s tem, koliko je znašalo razumno obdobje, ki je preteklo med pisnim in ustnim delom postopka v zadevah T-76/06 in T-78/06. Ta pritožbeni razlog je razdeljen na dva dela.

21 Točka 101 izpodbijane sodbe.

79. Prvi del tega pritožbenega razloga se nanaša na točke od 67 do 69 na eni in točko 72 izpodbijane sodbe na drugi strani. Kakor navajata družbi ASPLA in Armando Álvarez, Splošno sodišče ni ustrezno pojasnilo, zakaj je ugotovilo, da je bilo obdobje 15 mesecev med koncem pisnega dela postopka in začetkom ustnega dela postopka načeloma primerno za obravnavo zadev, kot sta zadevi T-76/06 in T-78/06. V tem smislu družbi ASPLA in Armando Álvarez menita, da Splošno sodišče ni ustrezno pojasnilo, zakaj lahko vzporedna obravnava povezanih zadev upravičuje, da se za vsako povezano zadevo obdobje med koncem pisnega postopka in začetkom ustnega podaljša za en mesec.

80. Drugi del prvega pritožbenega razloga se nanaša na domnevno protislovje med točkama 72 in 80 izpodbijane sodbe. Družbi ASPLA in Armando Álvarez menita, da je neskladno navajati, prvič, da bi bilo treba obdobje med koncem pisnega postopka in začetkom ustnega podaljšati za en mesec za vsako povezano zadevo ter nato podaljšati razumni rok za zadevo T-78/06 za dodatne štiri mesece zaradi njene tesne povezave z zadevo T-76/06

81. Evropska unija meni, da je ta pritožbeni razlog neutemeljen.

82. Ne glede na njegovo utemeljenost menim, da je treba ta pritožbeni razlog zavreči kot brezpredmeten.

83. Čeprav bi se ugotovilo, da so očitki družb ASPLA in Armando Álvarez utemeljeni, to ne bi privedlo do razveljavitve izpodbijane sodbe in prisoditve višje odškodnine za premoženjsko škodo, ki je domnevno nastala tema družbama.

84. V točkah od 23 do 72 oziroma od 73 do 77 zgoraj sem pojasnil, zakaj menim, da niti stroški bančne garancije niti obresti na znesek globe, ki sta jih plačali družbi ASPLA in Armando Álvarez v obdobju, ki ustreza prekoračenemu razumnemu roku sojenja, ne predstavljajo škode, ki bi jo bilo treba povrniti v skladu s členom 340 PDEU. Zato, če se bo Sodišče strinjalo z mano v zvezi s tem vprašanjem, bi bilo trajanje obdobja, ki ustreza prekomernemu razumnemu roku sojenja, brezpredmetno za namene obravnavanega postopka. Družbi ASPLA in Armando Álvarez namreč nista zahtevali odškodnine za nobeno drugo obliko škode, razen za to, o kateri se je razpravljalo zgoraj.

V. Posledice presoje

85. Če se bo Sodišče strinjalo z mojo presojo, je treba pritožbi, ki jo je vložila Evropska unija, ugoditi, točko 1 izreka izpodbijane sodbe pa ustrezno razveljaviti.

86. Ker je ob upoštevanju razpoložljivih dejstev in izmenjave stališč pred Sodiščem mogoče dokončno odločiti v tej zadevi, bi moralo Sodišče zavrniti odškodninski zahtevek družb ASPLA in Armando Álvarez za premoženjsko škodo, ki sta jo domnevno utrpeli zaradi nespoštovanja razumnega roka sojenja s strani Splošnega sodišča v zadevah T-76/06 in T-78/06.

87. Pritožbo družb ASPLA in Armando Álvarez bi bilo treba v celoti zavrniti.

VI. Stroški

88. V skladu s členom 138(1) Poslovnika Sodišča se neuspeli stranki na predlog naloži plačilo stroškov, če so bili ti priglašeni.

89. Če se bo Sodišče strinjalo z mojo presojo pritožb, bi bilo treba v skladu s členi 137, 138 in 184 Poslovnika Sodišča družbama ASPLA in Armando Álvarez naložiti plačilo njunih stroškov in stroškov Evropske unije, povezanih s postopkoma na obeh stopnjah. Evropska komisija pa bi morala nositi svoje stroške v postopkih na obeh stopnjah.

VII. Predlog

90. Glede na vse zgoraj navedene preudarke Sodišču predlagam, naj:

– razveljavi točko 1 izreka sodbe Splošnega sodišča z dne 17. februarja 2017, ASPLA in Armando Álvarez/Evropska unija, T-40/15;

– zavrne pritožbo, ki sta jo vložili družbi ASPLA in Armando Álvarez;

– zavrne odškodninski zahtevek družb ASPLA in Armando Álvarez za povračilo premoženjske škode v višini 3.495.038,66 EUR, ki sta jo utrpeli zaradi nespoštovanja razumnega roka sojenja s strani Splošnega sodišča v zadevah T-76/06 in T-78/06;

– družbama ASPLA in Armando Álvarez naloži, da nosita svoje stroške in stroške Evropske unije, ki jo zastopa Sodišče Evropske unije, v zvezi s postopkoma na obeh stopnjah;

– Evropski komisiji naloži, da nosi svoje stroške, povezane s postopkoma na obeh stopnjah.